

Prieš porą dienų pasaulį supurtė žinios, kurios priminė Džeimso Bondo filmo scenarijų - vienu metu detonavo keli tūkstančiai Libano „Hezbollah“ grupuotės naudojamų pranešimų gaviklių, nužudydami arba sužeisdami su šia grupuote siejamus asmenis. KTU gynybos ekspertas Andrius Vilkauskas sako, kad tokie karybos metodai jau ne kartą naudoti pasaulio istorijoje.

Kauno technologijos universiteto (KTU) eksperto teigimu, naujausia informacija, kurią ši rytą, remdamiesi savo šaltiniais, skelbia „The New York Times“ rodo, kad pranešimų gavikliai gaminti Taivane, o pakeliui siunta buvo perimta ir ten į kiekvieną gaviklį įmontuoti sprogmenys.

Taivano atstovai tuo tarpu teigia, kad jie nefiksavo ir nesiuntė jokios šių prietaisų siuntos, kuri būtų skirta šiam Vidurio Rytų regionui. „Hezbollah“ tuo tarpu šios operacijos įgyvendinimu apkaltino Izraelį.

„Toks informacijos ar fizinių objektų perėmimas ir pritaikymas kitos šalies reikmėm - ne naujas sprendimas karo mūšio lauke. Taip, kaip į įvairius mažus kasdienius daiktus galima sumontuoti pasiklausymo įrangą, taip į juos galima sumontuoti ir įvairius kinetinius prietaisus“, - sako KTU ekspertas.

Jo teigimu, kalbant apie šį konkretų atvejį, galėjo būti panaudoti ir kitokie įterpimo būdai - pavyzdžiui, perimta logistikos grandinė ir į pranešimų gavėjus sumontuotos sprogstančios baterijos, kurios savo išvaizda niekuo nesiskirtų nuo įprastų baterijų, parduodamų kiekviename prekybos centre.

„Taip pat tokius gaviklius galima pagaminti su viduje esančiu savaiminio susinaikinimo mechanizmu (*self destruct - angl.*), tam, kad neliktų jokių pėdsakų apie jo inžinerinę konstrukciją. Jie taip pat gali būti aktyvuojami iš išorės, pavyzdžiui, po gautos ir perimtos tam tikros informacijos pagal pasiųstą nurodymą iš vieno kompiuterio“, - pasakoja KTU gynybos ekspertas A. Vilkauskas.

Kalbėdamas apie šio įvykio priežastis, A. Vilkauskas net neabejoja, kad ši operacija - daugiau psichologinės karybos žinutė, siunčiama „Hezbollah“ ir sakanti, kad jos priešai žino, kurią valandą kiekvienas jos narys pusryčiauja ar kokią dantų pastą naudoja.

„Juk akivaizdu, kad tokiam įrenginyje, kaip pranešimų gaviklis, netelpa tiek daug sprogmenų, kad žmogus būtų užtikrintai nukautas. Be abejo, mirčių buvo, tačiau sužeistųjų yra tūkstančius kartų daugiau nei žuvusių. Tai parodymas, kad mes žinome, ką ir kur jūs darote ir mes bet kada galime jus surasti ir sumedžioti“, - sako KTU ekspertas.

Paklaustas, ar panaši situacija, tik su mobiliaisiais telefonais, gali nutikti ir Lietuvoje, kuri apsupta nedraugiškų kaimynų, A. Vilkauskas tuo neabejojo.

„Tai tikrai įmanoma padaryti. Juk kuo technologija primityvesnė, tuo sunkiau į ją įsilaužti - dėl to „Hezbollah“, ko gero, ir naudojo pranešimų gaviklius. Tuo tarpu mūsų kišenėse esantys telefonai - viena moderniausių šiuolaikinių technologijų“, - pabrėžia A. Vilkauskas.

KTU gynybos ekspertas apie sprogusius „Hezbollah“ pranešimų
gaviklius: tai galima padaryti ir Lietuvoje

